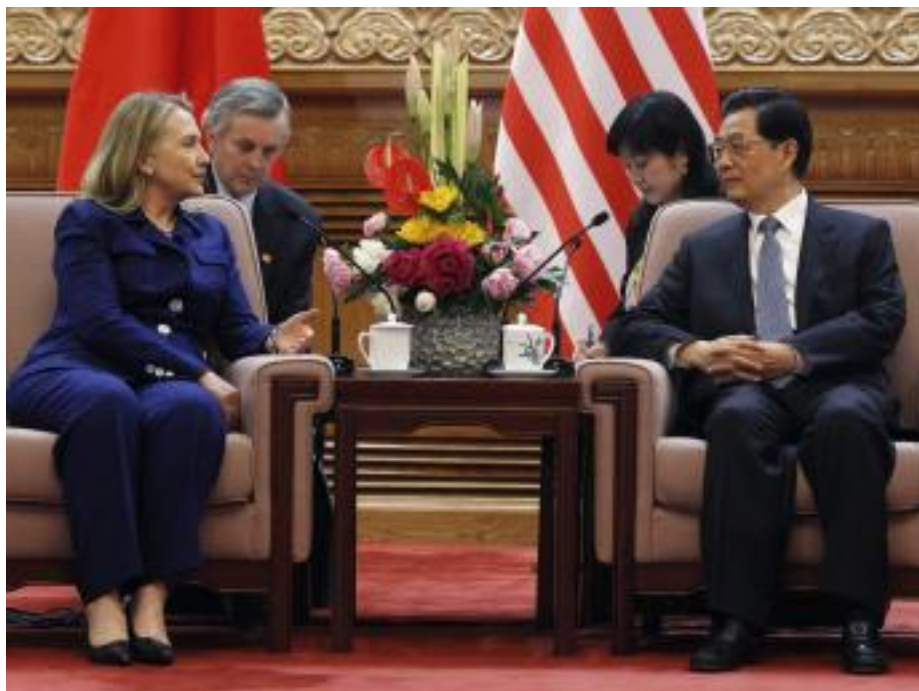

B c Kinh và Washington ch i trò d a d m nhau

Ch t ch Trung Qu c H C m Đ o (ph i) t p Ngo i tr ng M Hillary Clinton t i Đ i đ ng Nhân dân, B c Kinh, 04/05/2012
REUTERS

S phát tri n nh vũ bão c a Trung Qu c đang thúc bách b máy chính quy n và làm cho m i quan h v i M tr nên ph c t p nghiêm tr ng.

Washington ph n ng l i thông qua các bi n pháp đ c cho tr c h t là th d phòng nh ng cũng có th đ c hi u là trong th t n công. Các bi n pháp này đang thúc đ y B c Kinh lao vào cu c đua.

Quan sát m i quan h ph c t p M - Trung, ông Tr m Đình L p, vi n tr ng Vi n nghiên c u

qu c t và là giám đ c Trung tâm nghiên c u v Hoa K , thu c tr ng đ i h c Ph c Đán t i th ng H i có bài vi t nh n đ nh đ t a « B c Kinh và Washington ch i trò hù đ a l n nhau », đ ng trên nguy t san Le Monde Diplomatique s ra tháng 5/2012.

M t cách t ng quát, Trung Qu c s h u đ y đ các y u t đ có th tr thành m t siêu c ng trong t ng lai : tăng tr ng kinh t cao (tăng g p 10 l n trong vòng m t th p niên), ngân sách qu c phòng đ ng hàng th hai trên th gi i (cao h n c a Nh t B n đ n 80% và c a n Đ là 200%). Trong lãnh v c này, cách bi t v i M đã đ c rút ng n xu ng t t l là 1:20 trong năm 2000 thì nay ch còn có 1/7.

Nh v y, trong b i c nh này, quan h M - Trung đã có nhi u thay đ i k t năm 2000. Đi n hình là k t khi x y ra kh ng ho ng tài chính năm 2008, B c Kinh không ng ng t kh ng đ nh mình trên tr ng qu c t và ngay c trong quan h v i M .

Nhi u v và ch m đã x y ra t vi c ph n đ i nhau trên h s gi m khí th i carbon t i th ng đ nh Copenhagen, và ch m nh gi a h i quân hai n c trên vùng B i n Đông, cho đ n h s h t nhân B c Tri u Tiên và Iran.

Đi u đó cũng không c n tr vi c m r ng quan h h p tác c a hai qu c gia trên nhi u lãnh v c : Ch ng kh ng b , ch ng tăng c ng vũ khí hu di t hàng lo t. Nh ng nó cũng không có nghĩa là không có tranh ch p.

Trên ph ng di n kinh t , Washington ch trích B c Kinh là « đánh c p » vi c làm c a ng i M và c nh tranh gian l n qua vi c h giá đ ng nhân dân t và vi ph m quy lu t th tr ng.

V m t chi n l c, Hoa K lo ng i khi th y Trung Qu c đang lao vào m t cu c ch y đua vũ trang và bi u th s c m nh c a mình trên toàn khu v c châu Á – Thái Bình D ng.

Tuy nhiên, tác gi l p lu n r ng, n u xã h i M b xói mòn do m t vi c làm và vi c di đ i các x ng s n xu t gia công, đ y cũng là do nh ng đòi h i v hi u su t t i đa c a ch nghĩa t do kinh t và ch nghĩa t b n. M t khác, c nh tranh không ch x y ra gi a Trung Qu c và M , mà còn m t ph n là gi a toàn b các n c công nghi p hoá và m t ph n khác là gi a các n c

đang phát triển. Tác giả cho rằng, ai cũng biết rõ luận điểm này, nhưng mỗi bên sẽ chọn phần nào của mình ngay trong năm bầu cử tổng thống Mỹ này.

Quan hệ đối tác kép

Theo một quan điểm chiến lược, rõ ràng Mỹ tỏ ra không mấy thích thú khi thấy Trung Quốc ngày càng đi lên thành công quốc tế: việc quốc gia này hiện đại hóa quân đội, tăng cường các công trình không gian cho quốc phòng cho đến việc trang bị cho hải quân các loại vũ khí hiện đại và tên lửa hạt nhân xa.

Chính vì thế, càng triển khai thêm quân ở châu Á – Thái Bình Dương, chính quyền Washington càng rút bớt quân ở Irak và Afghanistan. Đồng thời, Hoa Kỳ hợp tác chặt chẽ với các đồng minh và các đối tác mới để thực hiện những khả năng của hải quân Trung Quốc như là ngay trên vùng Biển Đông.

Ngay từ khi mới đặt chân vào Nhà Trắng, tổng thống Mỹ Barack Obama đã từng mong muốn ưu tiên con đường ngoại giao hơn là đối đầu. Và phương pháp này, ít nhiều cũng đã góp phần thành công, nhất là trong trường hợp Miến Điện. Với phần các hợp tác quân sự hiện nay với Nhật Bản, Hàn Quốc, Philippines và Việt Nam, tác giả cho rằng chiến lược này của Mỹ không hẳn là không có dụng ý chiến lược và từ từ đang dần dần sau.

Trên phương diện kinh tế, tác giả nhận thấy Trung Quốc đi theo hướng kinh tế thị trường vào thời điểm mà toàn cầu hóa đã bắt đầu giúp cho con người, dòng vốn thế giới và thông tin được lưu thông tự do hơn. Các nhà đầu tư của Mỹ vào thời điểm đó đã tận dụng nguồn nhân công rẻ mạt tại Trung Quốc để tìm kiếm lợi nhuận. Vào thời điểm này, Bắc Kinh đang cố gắng phát triển nền công nghiệp dệt may, còn Mỹ thì tiêu thụ với giá rẻ và đầu tư cho Trung Quốc vô số nhà máy gây ô nhiễm.

Trong bối cảnh này, theo nhận xét của tác giả, Bắc Kinh và Washington đã thiết lập một mối quan hệ đối tác vừa kết đôi mà cũng vừa không thể nào tách rời ra được. Trung Quốc gây ô nhiễm môi trường của mình để cho phép Mỹ kiếm lợi. Nhưng đồng thời, Trung Quốc cũng mua các công trái phiêu lưu của Hoa Kỳ để cho phép quốc gia này đi phung phí tài sản của mình tại Iraq hay tại Afghanistan.

Theo nh n đ nh c a tác gi , n u Trung Qu c cũng gánh vác m t ph n trách nhi m trong th m h a tài chính l n này, thì b n thân h c cũng là n n nhân. S công trái phi u tr giá 1150 t đô-la do B c Kinh n m gi góp ph n làm gi m nh gánh n ng kh ng ho ng tài chính và cho phép Washington có th tiêu xài trên chi n tr ng Afghanistan. Tuy nhiên, vì c Ngân hàng Trung ng M phát hành ti n cho phép n c này có thêm v n, nh ng l i làm gi m đi giá tr c a s đô-la mà Trung Qu c đang n m gi .

Kh ng ho ng tài chính kéo dài bu c đôi bên ph i nghĩ đ n vì c c n thi t ph i th c hi n tái cân b ng. T l i ích qu c gia, Trung Qu c bu c ph i phát tri n tiêu th n i đ a, quan tâm đ n v n đ m ôi sinh và gi m th ng đ m u d ch.

Đ i v i M , đã đ n lúc ph i đ a m t ph n s n xu t v l i trong n c nh m t o m t cán cân m i gi a tài chính và công nghi p. Các nhà lãnh đ o M cũng nhìn nh n, đành r ng thành l p các xí nghi p t i Trung Qu c s thu l i cao, nh ng nó cũng đào sâu thêm chênh l ch xã h i và cũng va ch m đ n nh ng giá tr đ o đ c.

H n n a, tác gi cũng nh n th y r ng c hai qu c gia đ u không có cùng qui mô chi n l c. Hoa K có m t ý chí bá ch toàn c u và s h u l c l ng quân s duy nh t có kh năng tri n khai nhanh chóng trên c hành tinh. M t kh năng mà Trung Qu c ph i còn r t lâu m i có th có đ c.

Đài Loan, đ i m chú tâm theo dõi c a c Trung Qu c và M

K t bây gi c hai n c l i đ t mình trong m t lô-gích xung đ t. Vì c bán vũ khí cho Đài Loan đ y Trung Hoa đ i l c ph i hi n đ i hoá quân đ i. Ng c l i, vì c Trung Qu c thúc đ y ti n trình quân s hoá cũng làm cho Washington nghi ng B c Kinh có m u đ chi n l c v t ra ngoài ph m vi nh h ng c a mình.

B i vì Trung Qu c ch t o các máy bay mà t m bay không h đ c gi i h n trong khu v c. Các chi n đ u c này đ u trên các chi n h m trong vùng v nh Aden và xác nh n mong mu n có đ c các khu căn c h tr n n c ngoài.

Các tín hiệ u này đã khiế n cho Mĩ phĩ i tăng cườ ng các đĩ t trình sát trong các vùng lãnh hĩ i và không phĩ n Trung Quĩ c. Do đó, đĩ bĩ o vĩ cho các chiế n đĩ ch trong trườ ng hĩ p can thiế p quân sũ lên Đài Loan, Trung Quĩ c đã phiệ u lĩ u đĩ n mĩ c hĩ tườ ng các chiế n hĩ m và máy bay chiế n đĩ u cũ a Mĩ ra khĩ i vùng đĩ c quyế n kinh tũ cũ a mình.

Mĩ t sũ báo cáo còn nêu rõ đĩ ng tâm cũ a Bĩ c Kinh xem Bĩ n Đông nhĩ là mĩ t phĩ n lĩ i ích quĩ c gia mình. Thái đĩ này cũng nhĩ là chính sách cũ a hĩ đĩ i vĩ i Nhĩ t Bĩ n và vùng bán đĩ o Triĩ u Tiĩn giĩ i thích rõ phĩ n nào sũ trũ lĩ i cũ a Hoa Kĩ tũ i chũu Ấ. Bĩ i lĩ Trung Quĩ c đã cung cũ p cho hĩ mĩ t cái cũ vũ tũ do lĩ u thông hàng hĩ i tũ i Bĩ n Đông.

Chĩ n lĩ a này tuĩn theo hai mĩ c tiẻu : Tăng cườ ng sũ hiế n đĩ n cũ a Mĩ trong khu vũ c và đĩ báo mĩ i sũ vi phĩ m luũ t quĩ c tũ i Thái Bình Dũ ng.

Trĩn thũ c tũ , liên quan đĩ n viũ c lĩ u thông ngoũ khĩ i, quyế n lĩ i cũ a cũ đôi bên là trũng nhau. Bên này và bên kia đĩ u phĩ i có đĩ c sũ tũ do lĩ u thông hàng hĩ i. Không có lý do gì đĩ thúc đĩ y sũ hiế n đĩ n cũ a Mĩ, nũ u nhĩ không có bên nào có ý đĩ nh chĩ n con đĩ c quĩ ng lĩ u thông huyế t mĩ ch.

Vũ n đĩ là tũ t hĩ n hĩ t nên thiế t lĩ p quyế n và nghĩa vũ cũ a tũ ng bên. Hoa Kĩ cũng cũ n phĩ i cam kũ t không gây cũ n trũ vũ các quyế n cũ bĩ n cũ a Trung Quĩ c. Nhũ vũ y, viũ c tái cân bũ ng lĩ i quyế n lĩ c giũ a đôi bên sũ là mĩ t vãn cũ quan trũ ng trong thũ p niĩn tũ i.

Liên minh Đĩ i Tây Dũ ng muũ n chũu Âu phĩ i đĩng gĩp nhiũ u hĩ n nũ a

Cũng liên quan đĩ n lãnh vũ c ngoũ i giao, Le Monde Diplomatique quan tâm đĩ n Hĩ i nghĩ Thườ ng đĩ nh Chicago cũ a Tũ chũ c Hiũ p cũ c Bĩ c Đĩ i Tây Dũ ng sũ p đĩ n ra vào các ngày 20 và 21/5/2012. Theo quan sát cũ a tác giũ bài viũ t thì « Liên minh Đĩ i Tây Dũ ng muũ n chũu Âu phĩ i đĩng gĩp nhiũ u hĩ n nũ a ».

Trong khi khũ ng hoũ ng tinh thũ n trong nũ i bũ sũ đề nũ ng lên các cũ c tranh luũ n tũ i Chicago,

thì thêm vào đó là áp lực của bộ u cầu tăng cường M. Đây là lần đầu tiên Hoa Kỳ chuyển Hội nghị Thượng đỉnh của khối kể từ 13 năm nay.

Với một lô-gích, chính quyền Obama mong muốn đưa ra các thông cáo kiên quyết và mang tính chất cải thiện của. Họ cũng muốn trình bày các vấn đề dưới một góc nhìn tích cực, với một tiêu chí là tránh sự chia rẽ giữa các đối thủ là phe Cộng hòa.

Đầu tiên giới nhân vật cho ê-kíp của nguyên viên phe Dân chủ là chuyển từ rằng khối NATO hiện Afghanistan vẫn là một vấn đề « quốc sự » để vào Washington với một chiến lược, nhất là trên phương diện công nghiệp và công nghệ - một tập luận nên ký vào lúc ngân sách quốc phòng sẽ bắt đầu giảm dần hơn 400 tỷ đô la trong vòng 10 năm tới.

So với một 600 tỷ đô la chỉ cho quốc phòng hàng năm, thì vấn đề của sự thiếu hụt này đang gây ra phần đáng kể trong hàng ngũ các nhà sản xuất các đầu vào bộ phận có các nhà máy của Boeing, Lockheed Martin, General Dynamics hay Raytheon.

Vì vậy, dưới áp lực của bộ u cầu sắp đặt, các cựu của Nhà Trắng có ý định sẽ biến Thượng nghị viện Chicago lần này thành nơi trưng bày giới thiệu vũ khí của Hoa Kỳ.

Theo Le Monde Diplomatique, kể từ những năm 1960, lãnh đạo Liên Năm Góc cảm thấy bất lợi vì các khoản đóng góp ngân sách quốc phòng yếu kém từ phía châu Âu. Tâm trạng này dần dần thể hiện ngày càng rõ trong thời gian gần đây.

Nhiều tín hiệu đã cho thấy các đường minh, đường phố phải có một nỗ lực thật sự trên phương diện trang thiết bị. Một hình thức kêu gọi các « quốc gia tham gia liên minh miễn phí » trong hệ thống phòng thủ chung mua các thiết bị hiện đại của Hoa Kỳ. Bởi vì, phần đông các quốc gia trong khối không có ngành công nghiệp quốc phòng.

Le Monde Diplomatique nhắc lại vào năm 2002, tại Thượng nghị viện Praha, Mỹ đã từng có ý định nên đầu tư « tham gia theo khối năng ». Nghĩa là, mỗi quốc gia, trong một lãnh vực cụ thể (máy bay tàng hình, vệ tinh, tàu tiếp tế, viễn thông...) cam kết đầu tư hành một chiến lược và mua sắm trang thiết bị chung của thiết bị tùy theo khả năng tác động và tính hiệu quả cho khối.

Thị trường, tham vọng này vốn nhẽ là tiếp giũy trợng, mà bợng chợng là cuộc chiến Libya. Trong chiến dịch này chũ có ba nũc là đóng vai trò chủ chốt : Pháp cung cấp các chiến đấu cơ Rafale, Anh đưa các chiến hạm và Mỹ tiếp đợng sau, hậu thuẫn về mặt cung cấp các tàu tiếp vận, tình báo, đài chủ huy và kiểm soát.

Theo Le Monde Diplomatique, qua chiến dịch Libya, khi cợ tình ợ lợ phía sau, Washington đã muợn nhân cợ hợ này đưa ra mặt thông điệp : Có thể trong tợợng lai, Mỹ sẽ ít tham gia các hoạt đợng trong khu vực. Trong tài liệu Tợợng quan Chiến lược Quốc phòng (Defense Strategic Review, DSR), do chính tợợng thợợng Mỹ Barack Obama công bố hợ tháng Giêng năm nay, cho thấy, Hoa Kỳ sẽ tái triển khai quân tợi vùng châu Á-Thái Bình Dợợng và tuyên bố rợợng kiểm giợ, sẽ mợợng lợ ch sẽ cợa khu vực NATO tợi châu Âu đã hoàn thành.

Trợợc các thông điệp cợa Mỹ đưa ra, đợ không bợ rợi vào trợợng thái « mợ cợi », quợ thợ tợ các quợ gia châu Âu trong khu vực phợi đợu tợ vợi sẽ phợi hợp vợ kiểm thuợ tợ tác chiến cợa Hoa Kỳ. Đợy cũng chính là nợn tợợng cợa khái niệm « phòng thủ thông minh » (smart defense) do ông Rasmussen, tợợng thợ ký NATO ngợợi Đan Mạch đưa ra vào hợ tháng 2/2011. Theo ông, đây là cách tợ tợ tợ đợ đợi mặt vợi cuộc chiến hoợợng kinh tợ đợợng làm suy kiợ tợ các nguợn lợ cợa các nũc thành viên châu Âu.

Theo đợ, chợ cợn tợp trung vào các khả năng quân sự theo cợ cợu và cùng nhau hợ trợ về mặt tài chính. Đợợng thợi chiến lược này cũng kêu gợi các nũc thành viên nào đã có sẵn nợn công nghiợp quợ phòng thì nên chuyên môn hoá đợ tránh tình trợợng đợ thợa.

Thị trường, theo nhợn đợợng cợa bài báo, đợ án « smart defense » chợa đợợng rợ tợ nhiợu mợi nguy hiợm. Bợi lợ, nhợợng nợợc nào đã có sẵn mặt nợn công nghiợp quợ phòng nhợ Pháp chợợng hợ sẽ đợn đợn mặt đi tính tợ chợ vợ công nghiợp và chiến lược cợa mình.

Tợi Trung Quốc, trợợm ợ các tợợng nghèo bợ suy dinh dưỡng trợợm trợợng

Trợợi Trung Quốc vợi chợ đợ xã hợi, tuợn san Courier International sẽ ra tuợn này có đăng trích đợ ch mợ tợ bài viợ tợ trên tợ Tâm Kinh báo tợi Bắc Kinh đợ tợa « Tôi, Tú Lợ (Xiuli), 12 tuợi, bợ thiợu ăn và là nợn nhân cợa cợợg-tin ».

Theo Tâm Kinh báo thì tình trạng suy dinh dưỡng ở trẻ em vẫn còn đang hoành hành tại các tỉnh nghèo. Tuy nhiên, chương trình quốc gia nhằm đẩy lùi « cái đói » lại bị xói mòn vì tham nhũng.

Bé Lê Thị Tú Lệ, 12 tuổi, nặng chỉ có 1,30m, tóc chỉ cao bằng mắt bé gái 8 tuổi ở thành phố. Theo các chuyên gia, nguyên nhân chính của sự tăng trưởng chậm trễ là do suy dinh dưỡng. Bé Tú Lệ là học sinh lớp 4, học nội trú tại một trường tiểu học ở huyện Na Pha (Napo), thuộc tỉnh Quảng Tây.

Trên thực tế, nhà trường chỉ cung cấp hai bữa ăn cho học sinh nội trú. Các em phải tự xoay sở cho bữa ăn sáng và bé Tú Lệ hầu như không có thói quen dùng bữa sáng. Bé Tú Lệ không chỉ là trường hợp duy nhất. Trong lớp học của bé gần 50 học sinh, thì chỉ có 3 hay 4 em là có dùng bữa sáng.

Trong suốt hai năm 2010, Quốc gia nghiên cứu và phát triển của Trung Quốc đã tiến hành một điều tra tại các vùng nông thôn thuộc các tỉnh Quảng Tây, Vân Nam, Ninh Hải, và Thanh Hải. Qua việc đo chiều cao của các học sinh tiểu học, các nhà điều tra nhận thấy tình trạng thiếu ăn trầm trọng và tăng trưởng chậm ở các trẻ nông thôn.

Hơn nữa, việc đo chiều cao của các học sinh tiểu học từ lớp 4 đến lớp 6 tại huyện Đu Ngạc (Du'an) tỉnh Quảng Tây, kết quả cho thấy ở 13 tuổi, có rất nhiều em trai ở nông thôn có chiều cao và tăng trưởng bằng trẻ 10 tuổi ở thành phố, so với mức trung bình trên toàn quốc. Thêm vào đó, hầu hết các em đều không được bổ sung thêm chất vitamin C và 72% học sinh bị đói trong các giờ học.

Vào mùa thu năm rồi, chính quyền Bắc Kinh đã đưa ra kế hoạch cải thiện điều kiện dinh dưỡng cho các học sinh đi học trong khuôn khổ giáo dục bắt buộc ở các vùng nông thôn, với mức ngân sách hàng năm khoảng 16 tỷ đồng, tức khoảng 3 tỷ / ngày/ em cho hơn 680 huyện thí nghiệm.

Tuy nhiên, theo bài báo, sự tiến bộ thực sự của chính phủ trước khi đến được tay của các em cũng đã bị giảm nhẹ một phần. Các trường gọi các nhà thầu cung cấp thực phẩm với giá cao hơn với giá bán sơ ngoài thị trường. Một hội trường ở huyện Na Pha cho biết, nếu khéo

thông lệ thông với các nhà thu thì ông ta cũng có được một chút ít tiền hoa hồng.

Một khác, tác giả bài viết cũng ghi nhận rằng nhiều trẻ em học tại các trường An Huy, Quý Châu, Quảng Tây và Thanh Hải đã gửi các doanh nghiệp tại nhân dân cung cấp thức ăn để trả cho học sinh.

Thứ nhất, bữa ăn chi phí của các em học sinh còn được làm từ các loại thức phẩm rẻ tiền bán trong các tiệm tạp hoá ở gần trường học như xúc-xích hay bánh quy. Một số trường học khác thì chọn cách đưa trả tiền cho các em 2 tệ/ngày, nhưng nhà trường không nói rõ số làm gì với số tiền còn lại.

Các nhà điếu tra còn khám phá ra rằng trong nhà ăn của các trường học, khoai tây bị mốc mốc và nhà bếp thì nằm trong các nhà vách rách nát tại tầng dưới tầng bố trí nghèo nàn.

Nhiều trẻ em học còn trồng cỏ và rau cũ chung với nhau do thiếu chỗ để bỏ rác. Ngoài ra, tại nông thôn, các trường học còn không thể nào tránh được tình trạng chuồng và sâu bọ.

Do đó, có nhiều vị hi vọng trẻ em đã chọn gửi pháp chế mua bánh mì và sữa cho học sinh.

Tuy nhiên, có nhiều em đã cho các nhà điếu tra biết là có nhiều hôm các em dùng phần thừa có mùi thối và sữa bị ôi.